

PM 2013:8 RI (Dnr 001-1588/2013)

En utvecklad budgetprocess - ökad tydlighet och struktur (SOU 2013:73)

Remiss från Finansdepartementet

Remisstid den 7 januari 2014

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Som svar på remissen ”En utvecklad budgetprocess – ökad tydlighet och struktur” (SOU 2013:73) hänvisas till vad som sägs i promemorian.

Föredragande borgarrådet Sten Nordin anför följande.

Ärendet

Regeringen beslutade den 13 december 2012 att tillsätta en parlamentariskt sammansatt kommitté med uppdrag att göra en översyn av budgetprocessen. Kommittén har bland annat haft i uppdrag att överväga

- hur dagens praxis för budgetbehandling bör regleras i syfte att tydliggöra gällande ordning,
- om det finns skäl att behandla inkomst- respektive utgiftssidan på statens budget på ett mer enhetligt sätt, och
- behovet av nya eller ändrade bestämmelser som klargör riksdagens ansvar för det medelfristiga budgetperspektivet.

Hela remissen finns att läsa på [regeringens hemsida](#).

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret anser att kommitténs förslag i sin helhet är positivt.

Mina synpunkter

Regeringen har tagit ett mycket välkommet initiativ för att utveckla statens budgetprocess. För Stockholms stad är transparensen och förutsägbarheten i statens beslut mycket viktig. Detta gäller inte minst statens enskilt viktigaste styrdokument, budgeten.

Jag delar stadsledningskontorets uppfattning att kommitténs förslag är genomarbetat och bra för staden. Statliga beslut har ofta stor inverkan på kommuner, med påverkan på såväl ekonomi som verksamhet. Därför anser jag att det är bra att myndigheter enligt förslaget kommer att behöva begära regeringens medgivande,

innan beslut fattas om föreskrifter som ökar kommuners kostnader. Detta är ett steg i helt rätt riktning för att stärka den kommunala finansieringsprincipen.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Som svar på remissen ”En utvecklad budgetprocess – ökad tydlighet och struktur” (SOU 2013:73) hänvisas till vad som sägs i promemorian.

Stockholm den 18 december 2013

STEN NORDIN

Bilaga

Betänkandet En utvecklad budgetprocess - ökad tydlighet och struktur (SOU 2013:73), sammanfattning

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Miljöpartiet avstår från att delta i beslutet.

Kommunstyrelsen

Miljöpartiet avstår från att delta i beslutet.

Remissammanställning

Ärendet

Regeringen beslutade den 13 december 2012 att tillsätta en parlamentariskt sammansatt kommitté med uppdrag att göra en översyn av budgetprocessen. Kommittén har bland annat haft i uppdrag att överväga

- hur dagens praxis för budgetbehandling bör regleras i syfte att tydliggöra gällande ordning,
- om det finns skäl att behandla inkomst- respektive utgiftssidan på statens budget på ett mer enhetligt sätt, och
- behovet av nya eller ändrade bestämmelser som klargör riksdagens ansvar för det medelfristiga budgetperspektivet.

Kommittén gör bedömningen att det finns anledning att överväga en reglering av vissa delar av det budgetpolitiska ramverk som baseras på en väl fungerande praxis och som har vunnit ett brett parlamentariskt stöd. Med denna utgångspunkt föreslår kommittén följande.

De budgetpolitiska målen är för närvarande reglerade i budgetlagen, som främst riktar sig till regeringen. Kommittén bedömer att praxis för de svenska myndigheternas oberoende analys och övervakning av de budgetpolitiska målen för närvarande fungerar väl. För att trygga praxis föreslår kommittén att en bestämmelse införs i budgetlagen om att regeringen ska se till att genomförandet av de budgetpolitiska målen utvärderas.

Enligt de bestämmelser som reglerar beslutet om statens budget för nästkommande år kan rambeslutsprocessen användas för att besluta om statens budget. Den nuvarande regleringen av rambeslutsprocessen anses vara svår att förstå för medborgare och aktörer i budgetprocessen. Kommittén föreslår därmed att rambeslutsprocessen ges en tydligare reglering genom att det i bestämmelsen i riksdagsordningen anges att rambeslutsprocessen ska tillämpas om inte riksdagen genom lag beslutar något annat.

Om staten inför nya eller ändrade föreskrifter som ändrar åligganden för kommuner och landsting kan det få kostnadspåverkan. För att hantera sådana konsekvenser har i samförstånd mellan staten, kommunerna och landstingen en finansieringsordning utvecklats, den så kallade kommunala finansieringsprincipen. Ekonomisk reglering enligt den kommunala finansieringsprincipen genomförs i regel genom justering av det generella statsbidraget. Myndigheter kan fatta beslut om kostnadspåverkande föreskrifter när som helst under året och de kan också besluta att dessa ska träda i kraft när som helst. Om den kommunala finansieringsprincipen ska tillämpas i det aktuella fallet kan det därför vara svårt för regeringen att samordna detta med den sammanhållna statliga budgetprocessen. Kommittén föreslår därför att myndigheter ska ha en skyldighet att inhämta regeringens medgivande innan de beslutar om föreskrifter som leder till väsentliga kostnader för staten, kommuner eller landsting. En sådan skyldighet bör regleras i en förordning.

Sammantaget kommer inte kommitténs förslag i betänkandet ”En utvecklad budgetprocess – ökad tydlighet och struktur” i någon nämnvärd omfattning att påverka kostnader eller intäkter för kommuner, landsting, företag eller andra

enskilda. Förslagen kan inte heller förväntas få direkt betydelse för den kommunala självstyrelsen.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 28 november 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret ställer sig positivt till kommitténs förslag i sin helhet. Stadsledningskontoret instämmer även i de förslag som har bäring på kommunal verksamhet. Att myndigheter ska ha skyldighet att begära regeringens medgivande, innan beslut om föreskrifter som ökar kommuners kostnader, anser stadsledningskontoret vara positivt. Tillämpning av den kommunala finansieringsprincipen bör vara en tydlig del i den statliga budgetprocessen, dels för att öka kvaliteten på regeringens underlag till beslut om statens budget, dels för kommunernas planering av det budgetutrymme som finansieras via generella statsbidrag.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen beslutar att remissen ”Betänkandet En utvecklad budgetprocess – ökad tydlighet och struktur” (SOU 2013:73) anses besvarad med vad som sägs i detta tjänsteutlåtande.